

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/55/2022
Identifikačné číslo spisu:	4620010337
Dátum vydania rozhodnutia:	14.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4620010337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 14. septembra 2022 v Bratislave v trestnej veci obvineného G. L. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, o dovolaní obvineného G. L... podanom proti trestnému rozkazu Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 0T/54/2020, z 13. októbra 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného G. L. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany rozhodol trestným rozkazom, sp. zn. 0T/54/2020, z 13. októbra 2020 tak, že obvineného G. L. uznal za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

dňa 8. októbra 2020 približne o 13.15 hod. v katastri obce L., okres F. na parcele registra „Y“, parcelné číslo XXX, evidovanej na LV číslo XXXX ako orná pôda, ktorá patrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu, odcudzil z úrody 20 kg zemiakov v hodnote 8,00 Eur, čím samostatne hospodáriacemu roľníkovi - poškodenému B. R., nar. X. O. XXXX, bytom U. E. XXX, spôsobil krádežou škodu 8,00 Eur

Menovanému bol za to okresným súdom podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 37 písm. m) Trestného zákona a s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov, výkon ktorého okresný súd obvinenému s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložil za súčasného určenia skúšobnej doby podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Obvinený podal prostredníctvom obhajcu proti trestnému rozkazu dovolanie, argumentujúc dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nesmie skúmať a meniť)

V odôvodnení dovolania v podstate navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že napadnutým trestným rozkazom bol porušený zákon v ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona a aby trestný rozkaz zrušil z dôvodov, že 20 kilogramov zemiakov vyzbieral z poľa až po zbere úrody, išlo o zostatkové zemiaky, ktoré zostali nevyzbierané a boli odpad, pole nebolo označené ako poľnohospodársky pôdny fond (chýbali tam príslušné oznamy, ohradenie alebo iný spôsob ostrahy); vzhľadom na všetky tieto skutočnosti nejde o prečin, nakoľko s poukazom na § 10 ods. 2 Trestného zákona je jeho závažnosť nepatrná.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Topolčany, ktorá v zásade zrekapitulovala obsah vykonaného dokazovania (najmä s dôrazom na správnosť právnej kvalifikácie zisteného skutku), konštatujúc, že „... trestný rozkaz okresného súdu považujem za zákonný a dôvodný vo všetkých výrokoch, vrátane uloženého druhu a výmery trestu. Argumentáciu obvineného ... považujem za irelevantnú ... práve s poukazom na okolnosti uvedené v ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona a tiež vzhľadom na osobu obvineného a jeho trestnú minulosť som toho názoru, že závažnosť protiprávneho konania, ktorého sa dopustil, bola nepochybne vyššia ako nepatrná, a teda vo veci sa jednalo o trestný čin, prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e) Trestného zákona. Z uvedených dôvodov, nakoľko v tomto prípade nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku navrhujem dovolaciemu súdu, aby dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, keďže obvinený pred podaním dovolania nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Z ustanovenia § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že jednou z podmienok pre prípadne „úspešné" podanie dovolania, ktorú musia oprávnené osoby (okrem ministra spravodlivosti) splniť, je využitie ich zákonného práva na podanie riadneho opravného prostriedku (s výnimkami uvedenými v druhej a tretej vete tohto ustanovenia). Nesplnenie tejto podmienky je neodstrániteľnou vadou dovolania, ktorá má za následok odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Najvyšší súd preto konštatuje, že ak obvinený G. L. v konaní vedenom pred okresným súdom v konečnom dôsledku (v dôsledku späťvzatia inak včas a riadnym spôsobom skôr podaného odporu) nevyužil svoje právo podať proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa opravný prostriedok, (súc „dodatočne") deklaroval tak svoju „spokojnosť" s trestným rozkazom vo všetkých jeho výrokoch.

V takom prípade sa použije záver, že obvinený sa v ďalšom konaní nemôže procesne účinným spôsobom (podaním dovolania) domáhať ochrany svojich práv, ak sa v predchádzajúcich štádiách konania o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral, resp. ak výslovne vyhlásil „dodatočnou" formou určitú „spokojnosť" s trestným rozkazom prostredníctvom udelenia súhlasu so

späťvzatím v jeho prospech skôr podaného odporu (vigilantibus leges sunt scriptae - zákony sú napísané pre bdelych, treba byť bdely, aby sme mohli ochrániť svoje právo, vigilantibus iura - právo je na strane ostražitých, vigilantibus non dormientibus iura subveniunt - právo pomáha bdelym, nie spiacim).

Najvyšší súd dopĺňa, že pod podaním riadneho opravného prostriedku v predmetnom konaní by napriek tomu nebolo možné rozumieť „len“ využitie práva podať odpor proti trestnému rozkazu podľa § 355 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku. Odpor podaný obvineným proti trestnému rozkazu nie je možné stotožňovať s pojmom riadny opravný prostriedok (ktorého uplatnenie je požadované ustanovením § 372 Trestného poriadku) z dôvodu, že priamo nevyvoláva prieskumné konanie týkajúce sa rozhodnutia, proti ktorému smeruje. Podanie odporu je procesný úkon, ktorým strana v konaní pred súdom odmieta „skrátenu“ formu predmetného trestného konania a s ktorým zákon v dôsledku jeho včasného podania osobou na to oprávnenou ukladá súdu povinnosť prejednať vec na hlavnom pojednávaní v zmysle § 355 ods. 1 a ods. 3 Trestného poriadku. Naopak, pod riadnym opravným prostriedkom treba rozumieť podanie odvolania proti rozsudku, ktorým by súd rozhodol po zrušení trestného rozkazu na základe riadne a včas podaného odporu prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní - R 8/2011.

Najvyšší súd uzatvára, že nakoľko obvinený v konaní pred okresným súdom nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, nesplnil tak podmienku pre podanie dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Táto právna skutočnosť súčasne predstavuje neodstrániteľnú vadu konania, ktorú by nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného G. L. odmietol postupom podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.